

Latweeschu Apifies.

62. gada-gahjums.

Nr. 48.

Trefchdeenā, 30. Novemberī (12. Dezemberī).

1883.

Nedaktora adrese: Pastor J. Weide, in Grobin, Kurland. — Ekspedīzija Besthorn kā grāmatu bode Jelgavā.

Latweeschu draugu beedribas gada sapulze Jelgavā tiks notureta 7. un 8. Dezebr. sch. g. museūmā. Gesahkums $11\frac{1}{2}$ pulfst. preefsch pusdeenas. Zieen. beedribas lozeklus lihds, lai sanahk,

**A. Bielensteins,
presidents.**

Rahditajs: No eekshsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs finas. Us ledus eeguhu. Gala-norehkitums par naudās lašīchanahim zc. Semneekam jauka dīhve. Drupas un drūkas. Sludināchanas.

No eekshsemehm.

Pehterburga. Is turenēs siro „Rig. Ztgai”, ka nodomā spert foli, kas loti swarigs Kreewijas eerehdnu kahrtai. Lihds schim par dīm' muischneku tika, ja dabuja ihestenā sctahtsrahta tschinu, waj Vladimira ordena 4. klasī. Scho teesibū gribot atzelt, tā ka tikai valdiba pati kahdu personu muischneku kahrtā warehs eezelt par ūewishkeem nopolneem. — Pa Pehterburgas un Kronshtates ostahm schogad us ahrsemehm jau iswesti 4 milj. 298 tuhst. 685 tschetwerti labibas; tā tad $1\frac{1}{2}$ milj. tschetwertu wairak nekā pehrn. — Bachmutas apriki, Iekaterinoslawas gubernā, 1878. gadā semē useetā fahls kahrtā esot tik bagata, ka schim brihscham tur isrokot ik gadus lihds 3 milj. pudu, bet, ja waijadfiba rastos, warot israkt ari lihds 24 milj. pudu. — „Waldibas Wehstnesi” issfludina Wisangstako ukāsi, zaur luxu top noteikta pastahwigi turpinajoschā walsts rente, kopā par 50 milj. rublu selta naudā, preefsch walsts-bankai nahko-schahs summas nolihdsfināchanas un preefsch dselsszelu buhwes darbu isdewumeem. — Rentes papihri buhs 125, 500, 1000, 1250, 5000 un 10,000 rubl. leelumā, pee kam 125 rubl. metala naudā teek rehkinati par 410 Wahzu walsts-mahrkāhm, waj 500 frankeem, waj 240 Holandeeshu guldscheem, waj 20 mahrz. sterlinu. Rentes-papihri dos 6 proz. augļu, kas pušgadeem, 1. Junijā un 1. Dezemberī, ismaksajami. Waldiba patur few teesibū, schos rentes-papihrus pehz 10 gadeem atpirkt atpakał. — Us schi ukāsa pamata walsts-banka dara finamu, ka winai uždots eefahkt minetahs selta rentes pahdoschānu ne semak kā par 98 proz., un ka schai pahrdoschānai janoteek no 22. Novembera lihds 5. Dezemberim, ik kātu deenu, walsts-bankā un winas kantordz Maskawā, Rīgā, Rījewā, Charkowā un Polu bankā, un tāpat ari daschās walsts-bankas nodakās. Gemaksas isdaramas: 10 proz. pee eestahschānahs; 15 proz. — 14. Janvari; 15 proz. — 14. Februari; 15 proz. — 14. Merzā; 20 proz. — 14. Aprili, un 23 proz. — 14. Maijā 1884. gadā; bet ari pilna eemakfa teek peenemta, ar 6 proz. atrehkinafchanu. No 22. lihds 25. Novemberim pee eemakfāhm metala rublis tika aprehkinahts ar 164 kap.; wehlaki zita zena tikusi noteikta. — Zelu ministerija isstrahdajuji jaunus nosazījumus par 4. klasēs pafascheeru bikelu ewefchanu us kona dselsszeleem. Schē nosazījumi ari tikkhot eeteikti wisahm privat-dselsszelu waldehm, luxas bauda waldbas galwo-schānu. — Domēnu ministerija peepraisījuji $2\frac{1}{2}$ milj. rublu us 10 gadeem, t. i. 250 tuhst. rublu par gadu, ar ko eeguh Ufas un Drenburgas gubernās atrodoschos Bafschleeru meschus, lai tos ishar-gatu no ispostischanas, tamdekt ka wini faimneebas finā no leela swara abahm minetahm gubernahm; jo atronotees taisni us Widus-Asjas leelo stepu robeschām. — Seemetrekruma-Kreewijā, pee luxas peeder ari Leischi gubernās, jaunahs teesu eestahdes atklahtas 20. Novemberi sch. g. Schi deena bij tamdekt isredseta, ka ta ir

jauno teesas likumu isnahfschanas deena, jo schē likumi isnahza 20. Novemberi 1864. g. — Pehterburgā, kā turenēs awises siro, skaitā Leuchtenbergu pils, pee Nikolaja platscha, tikusi pahrdota kahdai akziju beedribai, kas nodomajusi tur eetaisht lauschu teateri, magasinas u. t. t. Pils pahrdota par 2 milj. 800 tuhst. rublu. — Sarkanā krusta beedribas wirswaldes kāfē schim brihscham atro-nahs 1 milj. 973 tuhst. 368 rubl. 29 kap. — Widsemes land-marshals v. Bock 23. Novemberi tizis peenemts audienzē no Kei-sara Majestetehm. — Pehterburgā no 1. Janvara eetaishtschot kantori, zaur luxu augstaku skolu mahzekteem darbs tikkhot apgah-dahsts. — Kachanowa komisijas projekts, kas nu tikkhot „Waldibas Wehstnesi” nodrukahts, buhfhot 20 tuhst. rindu gaxsch. — Generaladjutants grafs Pehteris Schuwalows schinis deenās aibrauzis us Parisi. — Domēnu ministerijas semkopibas depar-tements, pee kura daschi laukfaimneeki bij greesufshees, lai wineem pefsuhtitu derigu augu fehklas, dara finamu, ka winsch sawas eegah-datahs jaunu un pahrlabotu augu fehklas pefsuhtot tik tahdeem laukfaimneekem, luxu deriga darboschānahs deparmentam pasihstama, un tad ari laukfaimneebas beedribahm un skolahm, lai tāhs schihs fehklas ismehginatu, tā ka waretu issināht, luxā apgabalā schihs feh-klas israhdahs par derigahm audsefchanai, un luxā nē. — Odesas un Rījewas mahzibas apgabalōs gimnasijs esot tā pahrpilditas ar Schihdu behrneem, ka winas warot usskatiht drihsak par Schihdu, nekā par kristītu lauschu skolahm. Tamdekt weetigahs skolu pahrwal-des greesufschas us scho leetu sawu wehribu, un apfpreeshot schim brihscham to jautajumu, zik prozentēs no wifeem skoleneem drihsak buht Schihdi. Domā, ka peelaidischt ne wairak kā 5 proz.

Jelgava. Beidsamajās deenās jau atkal wairak meetās sah-sibas padaritas. Kamehr kahdās tschetrās meetās gaxam eijoschās personas aibsaideja saglus, blehschi aplaupija Csara eelā buhdamo tirgotaja Jakobsohna bodi. Laundari istukschojujschi kāsi; is gula-mahs istabas, luxā tirgotajs ar sawu mahzelli gulejis, issaguschi selta pulksteni, 20 sudraba tehjakotes, 3 ehdamahs karotes, 4 biki-eus un 1 sudraba faktu. — Isgahjufcho nedēl' apzeetinaja kahdu at-laistu saldatu, kas tika peekerts, ka sadis kurpju pahrdewejeem kurpes is pagrabeem pee tirgu. — 14 deenu wezu behrnu, ūewishku kahras, atrada us eelas 22. Novembera wakarā, Jaunajā eelā, pee Eich-holza nama. Pee masinā atrada ari papihriti, kur Ebreju walodā bij rakstihts, ka behrns nosaukts par „Beile”. *α.*

No Baldones. Baldones weselibas awotu ehkas zaur ne-ap-kopschanu bij loti panihluschas, bet tagad tāhs top no winu ihpasch-neekem jau pa dalai uskoptas, kas ne ween slimneekem, bet ari wi-feem, kas schi awotu leelo wehrtibu paslhst, buhs par leelu patikschānu. Jau preefsch kahdeem gadeem tapa leelais bahdes nams bes kahdahm masahm wainahm gruntigi pahrbuhwehts, un kād pats sehra awots beidsamā laikā few leelu zelu bij isskalojēs, zaur ko tas ar tuwumā buhdamo Rījewas upes uhdeni fajauzahs, no ka tas dauds nespēzi-gaks bij paliziš, tad ari schis awots schi ruden' semes eekshā us to

wislabako tapa pawifam no jauna isbuhwelts, zaur fo, kā no telofchā uhdens atstahtā sehra redsams, fchis awots tagad sawā rīktigā dabas buhfschanā no semes dīstuma ar leelu steigfchanu iswerd. Kā sinams, fchis awots neskaitameem zilwekeem, kuri ar kaulu fahpehm, meefas issitumeem, stihweem jeb sawilkeem lozekleem un dauds zitahm laitehm mozijsches, pehz triju gadu bahdeschanahs to mihs wefelibū atde-wis. Tapehz zerams, kā fchi bahdes weeta pehz beigtas labas apkop-fchanas atkal fawu agrako eewehrofchanu eemantos. Tas uhdens top zaur zeekahm truhbahm us bahdes namu wadihts, kā nekahda leeka i-stwaikofchana newar notilt. Kā dīsrd, tad ari tāhs zitas ehkas buh-schot pahrlabot. Kā fchis awots pehz dabas jaukā weetā tuwu pee preeschu mescha atronahs, kur ir faufs, wefeligs gaiffs, leezina, kā reds, kā bahdes weesi labprahrt lihds wehlam wakaram pa ahru usturahs. Zik beidsamōs gaddōs bijis weefu, naw ihsti sinams deht tam, kā beidsamōs 2 gaddōs no Felgawas nekahds waktmeisteris nebij atfuh-tihts, kas flaitifchanas darbu buhtu isdarlijis. Ir loti wehlejams, kā us preeschu tillab waktmeisteris, kā ari waktneeki taptu gahdati, kā tas agrak il gadus notika, lai waretu par fahrtibas pastahweschana gahdaht. Kad tas notiktu, kā daschu reisi runahts, kā no Rihgas gar Baldoni us Schenberges jeb Bauskas pusi dīselszeli taifschot un Daugawu lihds Līhwes muishai preesch damskugu braukfchanas padsi-finashot, tad Baldones wefelibas awotam no tam gan leels labums zeltos, jo zaur tam bahdes weefem buhtu dauds weeglaka aistifchana. Bet kad nu to wehl tilf drihs fagaidiht naw zerams, tad wehl schim brihscham japateizahs Bauskas pilsteefai, kura tos Kursemes dala atro-doschos zelus no Baldones lihds Ihschiles dīselszela stanzijs un to tuwumā buhdamo Schenberges-Rihgas zelu il gadus leek rewideercht un labā buhfschanā ustureht. Bet tāhs datas no fcheem zeileem, kuras Widsemes gubernai peeder, wehl tāhdā buhfschanā atronahs, kā ne ween flimneekem un ziteem brauzejeem gruhta braukfchana, bet ari nabaga fīrdsineem leelas mokas jazeesch. — Ari Baldones basniza ir leelu us-kopfchanu peedfihwojusi, jo zeen. basnizas preeschneeka lgs, barons v. Lieven no Merzendorfes, kopā ar Bauskas zeen. pilskungu, baronu v. Bölschwing, lika no basnizas kapitala wisu basnizas eekfchpūsi, kā ari tāhs koka un bleka dala ahrpūfē loti jauki nomahleht un daschās zitas pahrlaboschanas taifht, kā ari wisu seltijumu atjaunot. Baldones basniza ir stipra muhra ehla, kurai agrakōs laikōs bijis til mass kapitals, bet nelaika basnizas preeschneeka funga, barona C. v. Lieven no Merzendorfes, laikā zaur intreschu krahfchanu kapitals pee fahdeem 10 tuhfs. rublu sakrahts. Ihpafcha pateifchana nahlahs tagadejam basnizas preeschneeka fungam, baronam v. Lieven no Merzendorfes, kā tas, jebfchu ar daschadahm darifchanahm apgruhtinahts, tomehr beeshi ween us basnizu atbrauza, tos daschadus darbus apluhfot, kā tee taptu us to wislabako isdariti. Eekfchseenas tapa no Rihgas mahldera Petersohna, zaur wina kreetno palihgu Negeri, ismahletas. Waijadfigos strahdneekus dewa draudses pagastu faimneeki, un ari drauds mahzitajs palihdseja no sawas pufes, teem seltitajeem korteli un usturu gahdadams. Deht tam, kā tagadejahs ehrgeles, kuras preesch 53 gadeem no Krestina lga taifitas, jau 15 gadus bes stimmeschanae bruhkē, jo stimmeschana wairs netura, draudse jau fahku preesch jaunahm ehrgelehm naudu fraht. Bet zere, kā ari preesch schihm is-doschanahm tāhda leelaka naudas summa no basnizas kapitala tapē atwehleta, jo preesch jaunahm ehrgelehm wisu mas 1500 rubl. buhtu waijadfigs. — Preesch Lutera eestahdes Baldones un Tomes draudsee kopā wairak nekā 133 rubl. sakrahjuscas. Tur klaht nahk weh-tāhs basnizas eenahfschanas no fwehiku deenas. Buhtu wehlejams, kā no wīfā walsti sakrahtā kapitala weena dala preesch skolahm taptu nolikta; no ta kapitala augleem tāhs waretu peeklahjigi ustureht, kuri draudses paschas nespehj, lai garigā apkopfchana ari pee behrneem ne-taptu palaista.

Kad par wifahm labprahligahm dahwanahm, ko draudses fneeds, ka ari par valihdsibas lahdes, Butera eestahdes un misiones eenahku-meem, isdewumeem un darischanahm ik gadus,zik eespehjams, pilningus aprakstus drukatu un tahs grahmataš skolahm un basnizas pehr-mindereem, preefsch lasifchanas draudses lozekleem, bei makfas peesuh-titu, buhtu wifem naudas dewejeem par leelu patifchanu. Schihs isdoschanas vilnigi taptu atlihdsinatas zaur leelaku dahwanu pafneeg-schanu, kad draudses lozekli ar wifahm darischanahm un waijadfbahm buhs tuwaki eepassnuschees. Zaur to ari tahs nekaunigahs velschanas, ka: "Kur paleek muhsu grafchi?" nebuhtu wairs jadsird. E. V.

Wehl no Baldones. Augstā Kunga un Keisara kronešchanas
swehtki pee mums, tāpat kā daudži muhsu milsu walsts veetinās, bāsnizā
deewakalposchanā ar jauku sprediķi un walsis tautas dīseesmu (4**balsfigi**)

15. Maija deenā tapa fwehtiti. Muhsu mihsais draudses mahzitajs Gaujscha kungs bij pehz deewakalposchanas sawā muischā tai deenā eeluhdsis us goda maltiti wiſus kirspehles pagastu wezakos, skolotatātus un basnizas wihrus. Pehz maltites tapa augstam Keisaram wefeliba issaupta un usderta, kā ari dauds pahrrunahts, kas draudsei par fwehtibu nahks, ihpaſchi ka kapſehtu uskopschana taptu wezinata.

Lutera fwehtki 29. Oktoberi tapa muhsu no jauna jauki ismahl-
letā un feltitā basnizā ar ihpaschi jauku sprediķi un wairak 4-balstī-
gahm, labi eemahzitahm flawas dseefmahm fwehtiti. Pateesi, minehts
deewakalposchanas fwehts brihtinsch firšu un dwehſelu meeru klaū-
tajeem peeschlikhra. Ta fwehtā stundina ir ne-aismirstama. — Muhsu
mihlots Merzendorses pagasta skolotajs Sunders ir draudses pateizibū
ne ween Lutera fwehīkös, bet gandrihs wiſos leelos fwehīkös beidsa-
mōs pahri gadōs par labi isdewuscheem dseedaschanas puhlineem un
wadischanu ūspelnijees. Wehlamees, ka tahds Deewam un zilwekeem
patihkams dseefmu jaukums us preefsch-deenahm zaur Sundera pu-
linu un wina mihleem dseedatajeem, kuri wehl jaunibas gadōs un pa
leelakai dafai basnizas tuwumā mahjo, wiſai draudsei par dwehſelu
fwehtibu, ne-apklustu. Ari labaka 4-balſigu dseefmu faſkana paſpehī
daschu paſauſigu un apzeetinatu zilwela ſirdi us deewabihjachanu un
us wiſu labu mihiſtinaht. — 19. Septemberi fch. g. nomira ihsā, bet
gruhtā kruhſchu ūlimibā weens mihiſch un godahs muhsu draudses
lozellijs, Igaunu faimneeks, meschafargs M. Linniſch, ſawā 59. dſihwi-
bas gadā, 23 gadi par meschafargu deenedams. Nelaikis bij ne ween
freetns mescha uſraugs, ar kuru mescha waldischana (3 mescha fungi)
weenumehr bij pilnā meerā; bet bij labſiedigs, ſatizigs un palihdsigs,
kur un kā ūſeem ūaimineem warendams. Winsch ari daschōs pagasta
amatōs deeneja un, kā dseedaschanas mihiſtajis, 5 gadus manā kori
arween mahzifchanas ūndās, lai gan 4 werstes atstatu dſihwoja, to-
mehr, gandrihs katr'reis ūahjahm nahldams, kā pirmais eeradahs, un
ar ſawu warenu bafes bafsu, tā ūkot, bij nepeezeſchams. — Ne-
laika newainigee joki paſtarpahm jauneklus un jaunawas dseedaschanas
fapulžē daschadi uſmudinaja un eepreezinaja. Ari pee wiſahm labahm,
Deewam patihkamahm iſdarifchanahm basnizā un ūkolā nelaikis bij pa-
lihdsigs, un draugs iſklatrāi jaunai, labai eeriktei. 25. Septemberi,
kā behru deenā, pee jauka gaſa no labi paleela ūaſchu pulka, no ū-
weem deenesta brahleem nests, pat no zeen. meschakunga un mahzitaja
un no ſawu ūora beedreem ar 4-balſigu dseedaschanu godam un jauki
us beidsamo duſas weetinu ūepſchu ūapōs tika pawadihts. Bes zeen.
mahzitaja jaukahs ūapū runas ari pagasta ūkolotajs ūchepſkys ūahdus
wahrdinus nelaikim ūirſnigi ūakal ūſauza. Igaunu tehw ūchim ap-
gabalam ilgi ūaliks peeminkā. Meers wina piſchleem! G. S.

No H. Mehmeles un apgabala. Wasaras preeku weetā jau eestahjes tudens ar sawahm salnahm un auksteem wehjem, kokeem lapas un pukehrm seedus laupidams. — Utnahjis laiks, tur latrs nu reds, kas wingi schluhni un klesti.

Pagahjufchâhs seemas fals atfahja mums irdenu un weeglu strahdajâmo semes wirskahrtu. Bet seemas fehjas bij stipri zetuschas: rûdfî, kweeschi un ahbolinsch tapa weetu weetahm isarts un wiswairak ar meescheem apsehts. Daudskahrtigais leetus pawafarî un wafarâ ustureja wasaras fehjas, ka preeks bij redsot; tik ween meeschi daschâs weetas tapa no tahrpeem faknès un steebrôs maitati, bet wehlak tomehr atlaborjahs un mehrenus anglus atnesa. Ari kartuseli zaur vahrejo flayjumu ne-isdewahs; bet linu un seena qâds bij gan.

Muhſu faiimneeki jau preefch desmit gadeem sawas mahjas par
dſimtu eepirkuschi; grunteeki tapuschi, strahdā un zihnahs, nederi-
gahs plawas un ganibas par laukeem pahrwehrsdamı un pehž tagade-
jahs laukfaimnezibas eedalidamı; purwi un dumbraji top nograhwoti
un dariti augligi, kruhmini un zinainahs atmatas paleek semkopju
zirwiejem un arkleem par upuri. Lauki schahdā wihsē dascham labi
paplaſchinati, bet wehl nekad naw deewsgan; pehdejā laikā pat zelus
isax, kas ſen gadeem eemehriti un lantkahrtē usſihmeti. — Tahdu
nebuhschanu redſot, bij daschi pee peederofchahs teefas schehlojuschees,
bet mas ko lihdſeja; top arts un plehſts joprojam, kur tik arkl̄s aif-
kerahs. Kad tas tā arweenu us preelfchu ees, tad jadomā, ka mums
zelu nebuhs, — buhs jabrauz ar „Luſtbalonu“ pa gaifu. — Jau
tagad, ja muhſu tehwi un tehwi tehwi no wehſahm ſimiltihm uſzeltos,
tee wairs nefsintu, kur no kapeem noſt ateet; teem buhtu ſeptinkahrt
jamaldahs, kamehr zefu atrastu. Un tomehr aif wifas tahdas ſemes
kahribas fahk dascham peepilditees wezais ſakams wahrds: „Meschus,
kruhmuſ israhj, grahwjus, zefus isax, un tomehr ſwehtibas truhkſt“.

Zitadi hadsihwes sinā wifs eet pa godam. „Latweeschu Aw.“
pee mums atzelo kahdōs dewindōs effemplarōs; wehl pa weenam:

"Balses", "Latweetis" un "Teeju Wehtness", un diwas ahrsemes Wahzu awises. Senak mums bij ari fawa biblioteka un dseedataju koris, bet tee laiki ir aifgahjuschi.

Nekahdas zitadas beedribas ari mums naw. Ja nu reis newaram us laimianu jautro fadfishwes weetu nofkuht, tad paleekam mahjās jeb no-eijam lihds sawam draugam jeb draudsenei un pakawejam pahrejo laiku, zits zitam sawus peedfishwojumus un sawu likteni pastah-stidami.

Tik dauds, laipnais lasitaj', šchoreis te no ſchi apgabala; us preekſchu paſneegſchu daschus gitus veedſhwojumus un atgadijumus.

Rihga. 17. Novemberi, pulksten 1ā nakti, fuhrmanis Mahr-tinsch Gedrowitschs darijs polizejai finamu, ka winsch Ahr-Rihgas Kalku celā tizis peenemts no diwi swescheem pasascheereem, lai minus nowedot pa 2. Weischi dambi, pahri par pilsehtas ganibahm, us kara spitali, un tad ganibu widū tizis zaur pasascheereem aplaupihts; wini nonehmuschi schim 1 rubl. 80 kap. Pee tam weens no schi diweem firgeem eekritis grahwī un noslihzis. Pasascheeri aissbehguschi us kara spitala pusi. — Kwartaloszeeris Salzmanis, kuram schis stahstijums islikahs netizams, usdewa gorodowojam A. Bluhmam klauschinah aissbehguscho pasascheeru pehdas. — Bluhms, netihschhi satizes ar gorodowoju Kr. Salminu, dabujis no ta finaht, ka tai paschā nakti kahds semneeks winam stahstijis, ka schis, brauzot pa ganibahm, tizis no fuhrmana aplaupihts, un ari usdewis fawu adresi. Pehz schihs adreses tika useets semneeks Mahrzis Kahrklinsch, kas isteiza, ka schis no laukeem atbrauzis Rihga; buhdams kahdā dsehreenu pahrdotawā, Kalku celā, istejis wehleschanos, braukt us Zelgawas Ahr-Rihgu; te minetais fuhrmanis tam peedahwajees, kas tanī brihdi atra-dees tai paschā dsehreenu pahrdotawā, bet tiski ar to norunu, lai taujot braukt lihds ari schi labam draugam, kuru fauza Kahrli. Kahrklinsch bija ar meeru, un ta wini wisi trihs aissbraukuschi. Pehz kahda laika Kahrklinsch atgahdinajis, ka schim efot jabrauz pahr Daugawu; us to fuhrmanis atbildejis, ka ilgu laiku efot par fuhrmani, un tamdeh gan it labi finashot, kur jabrauz. Nonahkot ganibu widū, fuhrmanis apturejis srgus, nokahpis no bukas un kopā ar fawu draugu fah-kuschi scho schnaugt pee rihkles. Kad palaiduschi valam, tad atra-dis, ka bijuschi no keschas isnehmuschi 16 rubl. 70 kap. naudā, nasi un daschadus teefas papiheus. — Gedrowitschs un wina draugs Kahrli Biliams, isklauschinot, gan eefahlumā leedsahs, to dariju-schi; tomehr kad pec Biliama atrada Kahrkina nasi, un ari daschas zitas leezibas stipri leezinaja pret wineem, tad abi beidsot atsinahs par wainigem. — Kahdā Rihgas weesnizā 21. Novembera pehzyus-deenā feeweetim spehlejotees ar rewolweri, kuru tureja par nepeelah-detu, us reisi norihbeja schahweens un — kahds jauneklis no laukeem, Thielicks, nogahsahs gar semi; galwā trahpihts, winsch bija us weetas nost. — Widsemes wiżze-gubernators 22. Novemberi us diwi nedelahn atvalinahs us Kalugas gubernu. — Tehrpatas mahzi-bas apgabala kurators, geheimrahts Kapustins, 23. Novemberi no Rihgas aissbrauzis atpakał us Tehrpatu. — Beidjamā laikā Rihga, ka jau sinots, zuhlas galā atraisti trikini. Kad zilweki tahdu zuhlas galu ehd, tad war tikt flimi, ja gala naw pilnigi iswahrita waj iszepta. Lai waretu issargates no faslimschanas, tad „Wid-semes gubernas awise“ isfludinati schahdi padomi: 1) Schlinkus wajjaga, eekams tos schahwē, labi fahliht; schahweschanai janoteek 10 deenas no weetas. 2) Zuhlas galu, lai ta buhtu defās waj schkin-ids, war ehst til tad, kad ta labi iszepta waj iswahrita. Ismellejot israhdiyes, ka trikini, kas galā atronahs, mirst, kad gala teek fakar-seta lihds 68 grahdeem filtuma. Kad, leelsus gabalus galas wahrot, gala wiszauri tik stipri nefafilst, tad, lai trikinus waretu nogalinah, gala jafagreesch masakds gabalōs un stipri jawahra waj jazep; tad droscchi war zuhlas galu ehst. — Preelsch Rihgas eedsihwotajeem „Wids. gubernas awise“ islaists schahds nosaqijums: Kad uguns-dsehfeju rati ar pilsehtas waj labprahligeem uguns-dsehfejeem pa eelahm brauz, tad katrai ekipashai jagreesch zefsch, waj nu peeturot, waj fokeem brauzot.

No Gataatas, Zehsu aprinkī. Wasara ar saweem jaukumeem ir aissgahjusi. Lauki un plawas stahw kaili un ar behdigu gihmi. — jo wiss dabas krahschums ir isnihzis; tikai kalnōs un leijās dsird wehl sehras ganu balfis, kas tur pa tumschajo eglu meschu wairak-balfigi apdseed wasaras jaukumus, kas gruhtsirdiga behduka sirdi waren aissgrahbj un tam asaras is azihm isspeesch. — Lihds ar graham rudens naaktihm ari laundari un sagti vee mums ir eeweesfuschees. Wini bij Mahrschkalnzeema gruntneeka J. Lehnina slektis un lam-

barðs eelausufshees, tur þanemdami naudu, un tad laidushees lapās. Þik nojehdsams, tad saglis ir bijis labs finatajs, jo tas bij tilkai pehz naudas drehbju labatās twarstijis un meklejis, to tas ari atradis. — Bes tam Oktobera mehneshä heigās iszehlahs kahdu nakti scheijenes teefas preechdetajam Fahnim Lastmaka Ígam un wina schwagerim Fahnim Bahlam pederigōs seena schkuhnōs uguns, kas drihs tos pahrwehrta par velnu tshupu. Ka laundara rokas pee tam wainigas, tas ir no tam atskyrstams, ka abi schkuhnai fahluschi us reis weens pakat otra ap vaschu pušnakti degt, pee kam J. Z. gruntniekkam sadegusti laba teesa teizamu linu, to tur usglabais. Wisa taujaschana un mekleschana pehz wainigeem atreebejeem, laundareem un sageleem ir lihds schim bes felmes israhdiusees, lat gan scheijenes weetiga polizeja pee tam stipri darbojahs, blehscheem pehdas fadsift, un tad reis schahdai nebuhschanai galu dariht.

Behl no Gatakas. Nu pat schinis deenâs zaur kahdu lutekliti, kam darba wairs negribejabs strahdaht, ir isdarita schahda blehdiba: Luteklitis eeradees scheijenes basnizas pehrminderer G. Dan-tschauska mahjâs, un tam laukâ efot, norakstijis Duniju dstrinawu melderim wehstuli us pehrminderer wahrdi, apalschâ usspeedis wina seegeli un tad eedewis wehstuli wina masajam dehlinam, lai ainsnes melderim. Va tam ari pais rakstitajs eerodahs lihds ar dehlinu dstrinawâs. Melderis, fanemdamas no pehrminderer dehlinu wehstuli, to islasija un, neka launa nedomadams, eedod wehstules nefejam ne ween tanî prastahs mantas, bet ari 7 rubl. skaidra naudâ, pahrlezzinahs, ka pehrminderis G. D. teesham notes brihdî zaur wehstuli pee ta greesees, pehz palihdsibas luhgdamas. Tif-ko masais naudas fanehmejs, us mahju eedams, nokluht Duniju jeb sahg'dstrinawu filâ, te us reis leelais wehstules rakstitajs gahschahs wirsu, atnem tam naudu un mantu un laischâs lapâs. — Pehrminderis, mahjâs atnahzis un dabujis finaht par wina mahjâ un dstrinawâs padarito blehdibu, lihds ar peewilto melderi dsenahs tuhlit blehscham us karstahm pehdahm pakal, un atrod to mahjâs meerigi dshwojot. Luteklischa tehws, mellektajeem eerodokees, nemahs ar wifem speklem dehlu aisslahweht un no padarita nedarba attaifnot. Bet kamehr tehws preefsch sawa „mihla un labâ dehla“ ta zihnahs, dehls, ka par pateizibas algu par tehwa puhlineem, isslausch skaviti, panem is ta 18 rubl. 50 kapeikas naudas un rewolweri, un tad pasuhdahs leelâ, sakâ paşaule, un schodeen wehl naw dabuhts rokâ. „Luhk, kahdi augli jareds wezakeem pee islutinateem behrneem, kad tee leeli pee-aug!“ — Dsereschana pee dascheem schè eet kreetni us preefschu, un tahdam, kas prot krogâ gitus trakteerecht, krogu weesi parahda leelut walschligu godu, bet kad „trakteeretajam“ wairs naw naudas, tad war schikihi no-eet! — Drustu muischâ weens sirgs tirgus deenâ pee kroga, no 300 rubl. wehrtibas, un otrs paßchâ muischâ — noknepti no sageem, pee kam tee wehl pa lambareem falasijuschi zweesta spannus, un tad aissbraukuschi pa leelzeli projam. Sageem pehdas naw fadslitas. M. G.

Si Poneweschas raksta „Itgai f. St. u. L.” par lahdu atga-
dijumu, kas atgahdina zelotajeem, wiſai draudſigi ne-apeetees ar ſwe-
ſcheem laudihm. Rahdas nedekas atpakač bagata Schihdeete no Po-
neweschas brauza zeemobs us Wilnu. Zelā tai peemetahs ſwefcha
dahma. Wilnā nonahlot, ſwefchā usaizinaja Schihdeeti, lai pee wi-
nas apmetahs. Schi ar to bij meerā, un ar preeku ari tika usnemta.
Bet otrā rihtā tikai nabadsite nomanija, lahdač rokās bij eekrituſi.
Nosuduschi bij selta auf'kari, gredseni un aprozes, zela ſoma ar 400
rubl. un bagaſchā ſihmi, un ari kaſchots. Nabaga feewina aif iſ-
bailehm ſaudeja walodu. Us wiaraas waimanahm ſwefchā eenahza
lihds ar ziteem. Wina iſteiza, ka nelaimigo tehdu fatikuſi zetā, un
aif ſchelaſtibas tai dewuſi naikts mahjas. Zaur rakstu no aplaupi-
tahs pehdigi iſdabuja, ka fauzotees N. N. un eſot iſ Poneweschas.
Laida telegramu, un nu nabadſiti pahrweda mahjās. Ari bagaſcha
bij nonemta pret ſagto ſihmi. Nelaimiga tagad ahrprahī, un ſwe-
ſchajai neko newar veerabdiht, tamdeht ka trubkſt leezineeku.

Maskawa. Kahdam Maskawas adwokatam ne sen atpakač us-
dewa kahds tirgotajs peedsiht 3000 rublu leelu wekfeli. Adwokats
pee fewis lila nonahkt parahdneezei, tirgotaja fewai, un ar labu rau-
dsija islihgt. Wina tam ari nepretojahs, bet folijahs wekfeli fa-
malkaht terminos, pee kam ari eefahka ar 100 rubl. Bet kad ad-
wokats winai pasneedsa wekfeli, lai us otras puses peesihmetu nomak-
fajumu, winai zitas domas eefchawhahs prahā: fibena ahtrumā ta-
habursija wekfeli un eebahsa mutē. Tak adwokats ari bij apkehrigs,
ar weenu roku fakerdams pasuhdofchā papihra galinu un ar otru pa-
rahdneezi fahldams schnaudsiht. Tas lihdseja. Adwokats papihri
oabuja atpakač, un leetu tad nodewa teefai.

Wologdas gubernâ, Grasowezas apriki, ka „Rusl. Kur.“
sino, kahds muijchas ihpaschneeks pret labibas tahrpeem, kas tur da-
schu reis seemas sehju breefsmigi isposta, atradis schahdu lishdelle:
Behrnajâ rudenî, kad seemas sehja jau bijusti fadihguñ un kaitige
tahrpi ari sahkuñchi rahditees, winsch no mescha lizis west skudru puh-
kus un iskaisht ar wisahm skudrahm us sawu rudsu lauku. Skudras
strahdajuschas til nadfigi ar kaitigo tahrpu ehfchanu, ka pagalam tiku-
ñchi isdeldeti, un G. lungs schini wasara peedfishwojis par dauds ga-
deem baqatalu plauju.

Drenburga. Ap 20. Oktöberi starp Drenburgu un Ufu plosijees breefmigs sneega putenis, ta fauzamais burans. Laiks bijis loti jaufs; faulē wairak nekā 20 grahdū fīltuma. Bet kad wehīsch apsweedees uſ ſeemela-rihtem, tad fahzis falt un tik ſtipri ſnigt, ka troika tikai ſoleem eefpehjuſi wilktees uſ preekſchu. Auka padarijuſi leelu ſlahdi, noplōſidama namu jumtus, un leelu pulku zuhku un aitu noſiſdama fagruwūſchās kuhtis. Dewini zilweiſi, kuri filta laika dehī weegli gehrbuschees bij iſgahjuſchi ſtrahdaht laukā, wairs neſaſneeguſchi fahdſchu un noſaluſchi; tas pats ari notizijs ar darba wehrſcheem. Uſas apgabalā tehws uſ lauka aſtahjis 2 puikas, lai apſargā darba lopus un rihkus. Weens no teem noſalis, bet otrais puika no eemigſchanas iſglahbts zaur wegu wihrū, las peejahdams tam uſfauzis: „Waj ta apſargā lopus?” Puika ta paſizijs pee dīſhwibas.

110 *Noahrseemehm.*

Wahzija. Berlimes awises siro, ka Kreewu ahrleetu ministris Giers, kas kahdas nedekas atpakal brauza zaur Berlini, efot at-wedis Wahzu Keisaram Wilhelma wehstuli no Kreewu Keisara Aleksandera. Schai wehstule bijis issfazilts, ka Kreewu waldiba domajot tik us meeru un draudsbu ar Wahziju. Wehstules fatus wehl efot tizis apstiprinahts zaur taahlakeem isskaidrojumeem, kahdus Giers de-wis farunadamees ar Keisaru Wilhelmu. Pehz tam tad Keisars Wilhelms, fanemdams jaun-eezelto Bruhfchu landtaga preefschneezibu, warejis issfazicht, ka satifschana starp Wahziju un Kreewiju efot ta wis-labaka. — Bruhfchu kara ministeris Bronsfars kopā ar weenu ge-neralschtahba generali, weenu leelgabalneeku generali un weenu insche-neeku generali bijuschi Kihles ostā, ismekleht, ka schi osta buhtu labaki apzeetinajama. Jaunee apzeetinaschanas darbi drīhs eefahfcho-tees.. — Kihneefchu waldiba jaunakā laikā fahkuži gahdaht par brunu fugu eeguhfchanu, lai Kihneefchu juhras spehks turpmat ne-buhtu tik wahfsh, ka līhds schim. Wina leek buhweht brunu fugus Wahzu ostā Stetinā. Kahdas deenas atpakal treschais Kihneefchu brunau twaikonis dabuja wahrdu un tika eelaists uhdēni. Wahrda do-schanu isdarīja Kihneefchu fuhtnis Li-Fong-Bao. Twaikoni nosauza par „Zie-Juen“. Kihneefchu fuhtnis gan bij luhdsis Bruhfchu juhras ministeri, generali Kapriwi, lai tas isdariku jaunā brunu twai-kona wahrda doschanu, bet juhras ministeris to nebij peenehmis, lai Franzschu waldibai nebuhtu eemefla, pahrmest Wahzu waldibai, ka ia par dauds stabjahs us Kihneefchu puši un parahda pret Franziju eenaida prahtu, jo jaunais fugis buhwehts it ihpaschi preefsch kara pret Franziju.

Belgija. Lihds schim domaja, ka wisleelakà alus dserfchana atrodama Wahzijà. Bet schihs domas tagad apgahstas zaur statifkeem flaitkeem, kas sawahlki un issfludinati zaur Belgeeschu sahtibas beedribu. Isnahk, ka wišleelakà alus dserfchana noteek Belgijà. Wahzijà, zaurmehrà rehkinot, katrs Wahzeetis weenà gadà isdserot 93 literus alus; turpretim Belgijà us katru galwu isnahkot 240 literu. Bes tam Belgijà dserot ari wairak brondwihna nefà Wahzijà.

Anglija. No Ibrījas siņo, ka Galvajās aprinki atkal atklahta Ibrū faswēhreschanahs, kuras mehrlis bijis, strahdahrt ar slepakāvībām un dinamitu. Trihsdesmit personu apzeetinatas. — Altzeltā Egiptes Kediwa Ismaīla dehls un tagadejā Kediwa Tefwila brahlis, Ibrahims Hilims, teek Anglijā usaudsinahts un, kā rāhdahs, ir labaki apdahwinahs nekā wina waldoſchais brahlis. Prinjis Ibrahims Hilims ne sen nodrukājis kāhdā Angļu laikroftā eewehejojamurākstu, kura tas isskaidro Egiptes buhfchanas. Wīnsch meklē pērāhdīht, ka Egipteeschu tautishee zenteeni efot nopeetni un eewehejojamī. Kamehr tos tureſchot var neeziņem un apspeeschameem, tamehr meers un kārtība Egipte newareschot nodibinatees.

Franzija. Kara ministeris Kampenons Tonkinas komisijsa is-
skaidrojis, ka jauni 6000 vihru eforti isrihkoti prekysch nosuhtishanas
us Tonkinu. Vehz schi pulka nonahkshanans Frantschu kara spehks
Tonkinu buhs 25 tukst. vihru leels. — Daschas awises dod wal-
dibai padomu, lai wina eenentu Kihnai peederoscho Hainenas salu,
kurai pahri par 1 miljoni eedshwotaju. Scho salu Frantscheem

waijagot tureht par kihlt sawas rokas, tamehr Kihneeschu pulki ne-
buhschot atstahjujschi Tonkinu. Kihnai tad neka ne-atlikschot, ka at-
fazitees no Tonkinas, waj pasaudeht Hainanu. — Finanzu mini-
steris Tirars deputatu namā isskaidrojis, ka Franzijas finantschu
buhschana schai gadā esot labaka neka pehrn. — Sahlitas Ameri-
kaneeschu wehrschu un zuhku galas eeweschana Franzijā agrak bij
aisleegta. Tagad nu aisleegums zaur waldbas pawehli atzelts. —
Awises isdaudšina, ka republikas presidents Grewi Dezembera meh-
nesi braukschot us Madridi, apmekleht Spahnijas Lehninu, lai waretu
zaur to atfwehrt Bahzu krons printsfcha zeloschanas panahkumus. —
Us Bretanas dželsszela diwi strahdneku wilzeeni fasfrehjujschi lopā,
zaur to 18 zilveki nonahweti un 17 eewainoti. — Kara ministeris
generalis Kampenons ne fen atkal reis lizis ismehginahf schau-
schamu ar rewolwera flintehm. Ismehginajums esot isdewees labi,
tā ka kara ministeris pawehlejis daschōs pulks apbrunot weenu sal-
datu dalu ar fchihm flintehm, un tad pehz kahda laika isrihkot jaunu
schauschanas ismehginajumu. Pehz tam tad taifischot gala spreedumu,
waj rewolwera flintes leelakā mehrā eewedamas Frantschu armijā. —
Nizas pilfehtā pa pastu atnahza trihs lastites, no kurahm weena
bij adreefereta us Lefeps'a un otra us Panamas kanahla darba iswe-
deja Kuwre wahrdi. Ta us Lefeps'a wahrdi atfuhitā lastite wehl
naw attaisita; bet kad Kuwre attaisija to winam pefsuhrito lastiti,
tad notika sprahdseens. Bet nekahdu nelaimi nepadarija, jo lastite
bij bijis til schaujamais pulveris un ne dinamits. Pehz pulwera ma-
suma un lastites eetaifes wareja notikt til atplehfeja apswilinaschana,
bet ne gruhtis eewainojums. Lastites esot nodotas us pastu no kahda
ahrprahrtiga senakā Suēzas kanahla amata wihra. — Keisarene Gi-
schenija, Napoleona III. atraitne, atbraukusi Parisē, tur apmekleht
wezo Bonapartistu wadoni un Keisara Napoleona ministeri Rue, kas
slipri fasfirdsis.

Spanija. Wahzu kcona prinjis, ka jau finots, nospreedis, is Barfelonas ostaas dotees atpakalus mahjahm. Bet eekamis tas brauz us Barfelonu, winsch wehl grib apmekleht Spahnijas deenwidus apgalbu Andalussiju. Us turen i winsch tagad efot is Madrides nobrauzis. Is Andalussijas winsch wairs us Madridi ne-atgreesischotees, bet doschotees pahr Valensiju taifni us Barfelonu. — No Wahzu kcona printscha godažhanas Spahnijā wehl peeminama wina usnemischana par korespondejerojchu lozekli likumu finatnibas akademijā. Tahlok peeminams, ka ari Spahnieschu augstee katolu mahzitaji wisur apfweizinajuschi Wahzu kcona prinzi ar peenahlojchu godu, kaut gan laba draudsiba starp pahwestu un Wahzu waldbiu wehl naw pilnigi nobinata.

Italija. No Iškijas salas fino, ka tur aizvinnu peektdeen' diwi reissas dsirdehts stipri ruhzot apakšč semes.

Egipte. Melu praweetis esot issuhtijis suhtnus us daschahm malahm, it ihpaschi pa Seemel-Afriku, usmusnaht Muhamedanus, lai tee fazelos un padishtu kristigos, it ihpaschi Eiroopeeschus, kur schee eeweesufschees Muhamedanu semê. Frantschu waldbibai esot ruh-yes, ka melu praweefcha suhtni ne-usmuftinatu Aldschiras un Tunises Muhamedanus us dumpi pret Frantscheem. — Par Hiks'a Pascha nahwi tagad droscha sina dabuta zaur laudihm, kas paschi to redse-juschi. Generalis tizis nonahwehts treschajâ kaujas deenâ zaur schlehpâ duhreenu. Egipteefcheem treschajâ deenâ peetrughzis munijas, un tamdeht melu praweefcha pulki tos spehjuschi pahwareht. No behgleem leels pulks tizis nokauts pee akas. Zil zilwelk no Hiks'a Pascha armijas isglahbusches, wehl naw sinams. — No Darfur as prownzes, kas atrodahs ais Kordofanas, deenwidds no Saharas tuksnescha, nahk sina, ka tur iszehlees dumpis. Prownzes gubernators Stetinbejs zaur dumpineekem tizis eewainots.

Indija. Anglu Indijas vihze-kehnisch 23. Novemberi Kal-
kutas pilsehtā atklahjis pasaules ißstahdi. Pee atklahschanas sveht-
keem pedalijuschees Anglu kehnixenes dehls, Ronautas herzogs, un
wina laulata draudsene. Indija živil- un kara waldibas preefschneeki
un daudi Indijas mašo waldineeku.

Wissjanakahs finas.

Kreewu Pehterburgas awise d'st'rdejuñt, ka s̄hi gada Schihdn rekruschi netikshot likti ne tulles fargōs, neds ari reserwas un weetigās komandās. — Wahzu frona printſha aifbraukſchana is Barfelonas oſtas notikshot 3. (15.) Dezemberi. Rehninisch Alfons ſe nodomajot eezelt hawu weefi par Spahneeschu uſaru pulka „Pawija“ goda preekſchneku jeb galwu. Bet wai tas notiks, par to daschi wehl ſchaubahs, tamdekt ka Spahnijā lihds ſhim naw pastahwejis tahds

„Dodatees us labo krastu!“ Gilberts fauza stiprā balss; bet Emma, kas bij kā fajukusi aīs bailehm, skrehja us otru krastu. Winsch steidsahs tai pakal.

„Atpakal! atpakal!“ dakteris, Emmu pee rokas fakerdams, issauza. Emma gan wehl saprata, kas darams; bet wina bij tā pahremta no isbailehm, ka wairs nespēja ilgaki turetes us kahjām; — wina pakrita.

Gilberts nosweeda lahpū un palihdseja Emmai uzeltees.

Pagahja daschas minutes. Ziti jau bij laimigi fasneeguschi krastu un fauza Gilbertam un Emmai, lai dodotees us s̄ho puši.

Emma, kas dīrdeja faulkhanu, fānemdamā wifus spēkhus dewahs us malu.

Bet dakteris, skaidri paredsedams, ka ledus upes malā wairs naw zeeks, wina attureja.

„Ne foli us preekshu — ir par wehlu — paleezeet tēpat!“ winsch issauza.

Emma eelseedahs; dakteri wahrdi „par wehlu“ wina laupija wifus spēkhus. Wehl ta fauza pehj palihga, un tad atkal pakrita.

Dakteri pahraehma aukstumi. Bet winsch fānehma wifus spēkhus un palihdseja nelaimigajai.

„Saturatees; wehl waram glahbtees,“ winsch fāzija. „Ledus gabals, us ka stahvam, ir deewsgan leels un war muhs nest. Muhs draugi, kas reds muhsu breesmas, mums fuhtihs palihgu, lai nu gan lihds rihtam buhs jagaida.“

„Schehligais Deews! Wifū zauru nafti, — to newaru iszeest!“ Emma issauza.

„Zilwels war dauds iszeest, kad tik ween grib, un mums abeem tagad waijag to dariht,“ dakteris, Emmu meerinadams, teiza. „Tagad noraipeet ledus kurpes, lai droshaki wareet stahweht, jo kīshana war pawairot breesmas. Es Juhs tureshu.“

Emma paklausīja.

Uhdens arweenu wairak pahrluhdinaja ledus gabalu un fāflapinaja wīneem kahjas, kas fahla falt.

Gilberts paredseja, ka Emma newarehs lihds rihtam iszeest — uhdens stahweht; tāpehj winsch prahotoja, ka waretu ispesteetees no uhdens. Tē tas eraudfija, lai mās ledus gabals bij no uhdens ufwieests pa pupei us to gabalu, kur tee stahweja. Dakteris luhds, lai Emma paleekot meerigi stahwot, un tad raudsija iswilkst ledus gabalu is uhdens. Tas isdewahs. Gilberts un Emma nu uskahpa us mās ledus gabalu, un kahjas wairs nestahweja uhdens.

„Mānas kahjas ir no fala tā pahremtas, ka wairs nejuht neka,“ Emma suhdsejāhs.

Gilberts, drihs apdomajees, nowilla fāwu beeso manteli un pakahja to us ledus.

„Aptupsatees us mantela; tas aissargahs dauds-mās no fala,“ winsch fāzija.

Emma negribeja paklausīht.

„Es luhds, paklausīt manam padomam,“ Gilberts runaja. „Ja nelaukīt, tad ari newarefeet iszeest falu.“

„Ko tad Juhs eefahkfeet bes mantela?“ Emma pēsīhmeja.

„Emmu wihrīshlis, un tamdeh kāri waru pāzeest wairak,“ dakteris atbildeja.

Emma paklausīja. Gilberts eetina wīnas flapjahs kahjas fāwā manteli. Pasāku gan ari aukstums pahremha; tāfāhu winsch rauðsija fasilditees.

Uves malā ugūns atspīhdeja un dāshi fāhweeni atskaneja.

„Mums nahks palihgs; tamdeh pāzeetīfīmēs,“ dakteris fāzija us Emmu. „Waj Jums wairs nesalst?“

„Nē, tik dauds wairs nē; kahjas jau eesilusīhas. — Bet Jums?“

„Man ir fīts,“ Gilberts atbildeja, negribedams rahdiht, ka bij deewsgan nosalis.

Gilberts notupahs, lai aukstums tik dauds nepahremtu, Emmai blakus. Apaksh kahjām winsch palika fāwu zepuri. Lai gan aukstais wehjsch fājauza winam mātus, tāfāhu tas nepekuša palihdseht nelaimigajai meitīnai, kas tagad bij eemiguši. Lehni winsch apkampa to un pētureja, lai gulot nepakristu.

Kālīs preeksh dakteri likās buht loti gara.

Beidsot rihts ausa, un lihds ar to ari palihgs nahja. Tīrgotajs Wildbergis un wina beedrs steidsahs glahbt nelaimigos.

Emma atmoodahs.

„Kur mehs esam?“ wina prāfīja.

„Glahbschāgas turumā!“ Gilberts issauza.

Kād Wildbergis un wina beedrs pēbrauza pee ledus gabala, tee pēzīgi issauza nelaimigajem, ka nu buhshot glahbtī.

Gilberts gan dīrdeja s̄ho pēkla fāuzeenu; bet tad nogīhba. Aukstums bij to pahwarejis.

Wairak deenu pagahja. Gilberts wehl arweenu bij fāms ar drūsi. Wildbergis ne-atstahja no fāwa drauga gultas.

Slimneeks atdabuja pehj kahda laika atkal fāmanu.

„Gilbert, kā ir ar Tāwu weselību?“ Wildbergis prāfīja.

„Labī,“ winsch atbildeja. „Bet es fāpnoju breesmīgū fāpni,“ winsch, braujidams ar roku pāhr peeri, wehl pēzīhmeja. „Es ar Tāwu mahsu atrādamees us ledus gabala un pēldejām pa upi us leiju; nākts bij auksta un tumša. Breesmīgi, kad tā fāpno!“

„Mīhlaīs draugs, tas now nekahds fāpnis; ta ir dīshwa pāteefība!“ Wildbergis issauza.

„Pāteefība?!“ Gilberts atzeredamees atjaunoja. „Ja — ja!“ winsch domīgi teiza, „tas ir pāteefība. Bet — ko dara Tāwa mahsa?“

„Wīna ir spīgta un wesela.“ Wildbergis atbildeja.

„Tād ir labi,“ Gilberts lehni fāzija.

„Bet sīdī wīna beidsamās deenās dauds zeesh,“ Wildbergis teiza.

„Sīdī?“ Gilberts waizaja.

„Ja, wīna schehl, ka now fāusījūsī Tāwam padomam,“ tīrgotajs runaja. Pee tam wīna Tēvis dehī loti dauds zeetuši.“

„Manis dehī?“ dakteris prāfīja.

„Ja, Gilbert, Tēvis dehī!“ Wildbergis aplēzinaja. Tagad skaidri sinu, ka wīna Tēvi mīhle, jo ta weenumehr pēmineja Tēvi un no Tēvis ween domaja.

„No manis?“ Gilberts pēzīldamees issauza.

„Ja, wīna wairak reisu prāfīja, kā Tēv fāhjōtēs un wāj Tu wīnai buhshot pēdot wīnas pāhrītīshānoš.“

„Es pēododu wīfu — wīfu!“ Gilberts pēzīgi issauza.

Wildbergā wahrdi, ka Emma pāteefī mīhlejot wīnu, us s̄hi bij pādarijūshī tādu eespāidu, ka winsch azīm redsot atspīrga un pēhmas deenām jau wareja atstāt fāmības gustu.

Drihs pēh tam Gilberts brauza, no Wildbergā pāwadihīs, us s̄hi wezako mahju. Lai gan Gilberta waigi wehl bij bahli, tāfāhu sīds tam ahtri pūksteja. Emma fāgādīja wīnu it mīhli, kā fāwu glahbeju un — bruhtganu.

„Lai ir fāhētīta ta nākts, kārū tik dauds zeetu, jo tad eegu wīna Tēvi, mana sīds mīhla Emma!“ dakteris, fāwu bruhti apkāmdams, issauza.

Un wīnam bij tāfīnība, jo winsch bij eegu wīs — mīhli, us tīzamu sīdi!

Gala-norehkinums par naudas laisīchanām pēeksh Untera kapitala.

I. Naudas laisīchanās Rīhgā:

Laisīchanās weeta.	Kwartala presidenti.	Laisītāju skaita	Kwartala cēnehīmums.	Ropā.
1. pil. dalā 1. kwart., apr.- fīksals Th. Berents .	15	1387	70	
2. kwart., kameralpalatas presid. barons Campen- hausen	15	1026	83	
2. pil. dalā 1. kwart., sekre- teris A. v. Villebois .	11	1150	—	
2. kwart., rahtskungs C. v. Pickardt	10	1199	12	
Zītadelē: Valkāneks barons Uexküll	2	45	—	4808 65

Pēterburgas Ahr-Rīhgā:

1. kwart., ihstenais fāhtahtsrahts P. v. Schwanenberg .	23	721	35
2. „ wezakais C. Ments .	32	3267	95
3. „ rahtsk. C. Burchard .	17	1402	38
4. „ apteek. N. Kieserīgh .	20	386	37

5778 05

Maskavas Ahr-Rīhgā:

1. kwart., ihstenais fāhtahtsrahts P. v. Schwanenberg .	8	488	94
2. kwart., pilfēhtas weetneeks Rud. Kerkovius .	19	355	45
3. kwart., redaktors Victor Wittschewīsh .	17	176	48
4. kwart., adwokats Dr. Stob. Būngner .	31	476	66
5. kwart., rahtskungs Aug. Hollander	32	140	15

1637 68

Tēlgawas Ahr-Rīhgā:

1. kwart., adwokats O. Blok .	15	228	08
2. „ kaufm. A. Schleicher .	43	530	20
3. „ dīselszēk. darb. rīh. direktors J. Pander .	17	577	57

1335 94

17 kwartaļu presidenti 327 laisītāji 13,560 32

II. Naudas laisīchanās patrimonial-apriņķi:
No Vīkeru draudsēs zaurīmāz. Tīling .
No Kātlakalna-Olaines draudsēs zaurīmāzitāju Wagner .
No Pīku-Beberbeķes-Annasmuižas dr. zaurīmāz. Hartmann .
No Salāsmuižas draudsēs zaurīmāz. Schröder .

578 60

III. Basnizas kolekte Lutera deenā:

	rubl. kap.	rubl. kap.
Pehtera	357 40	
Doma	247 —	
Jehkaba	178 50	
Jahna	158 —	
Gertrudes	92 04	
Mahrtina	41 60	
Jesus	33 58	
Trihsweenibas	25 21	
Pinkumuischias	5 —	1138 33

IV. Zitas dāhwanaš:

Zaur mahzitaju Kähbrandt: 1) no

wina salafiti 38 rubl. 30 kap.

2) Salafiti zaur Mahrtina un
Jahna draudses pehrmindereem
un zaur Beerinu pag. wezako pa
mahjahm 195 rubl. 74 kap.

No geheimrahta prof. Dr. Aug. v.
Bulmerinq Heidelberg . . .

Zaur wirsmahzitaju Holst . . .

Zaur superintendētu Jentsch . . .

Zaur wirsmahzitaju Dr. Lütkens .

Zaur wirsmahzitaju Weyrich . . .

Zaur mahzitaju Zink no Jehkaba
basnizas Igauku draudses . . .

Zaur wirsmahzitaju Gāthgens no
Jesus draudses 10 rubl. 35
kap., zaur Ernst Plates 5 rubl.
75 kap.

Zaur mahzitaju Poelchau . . .

Zaur mahzitaju Schilling . . .

No firmas Lomani un Co. . . .

Zaur mahzitaju Walter no Jahna
draudses

Zaur wezako birgermeisteri E. Hol-
lander

Zaur wirsekretēra pal. R. Baum

Zaur mahzitaju Werbatus . . .

Zaur mahzitaju Fromm . . .

234 05

150 —

89 40

66 95

64 90

18 25

16 65

16 10

13 —

12 30

10 —

10 —

8 71

8 —

3 —

1 —

723 30

Pawisam eeaemis 15,999 55

Iſdofchanas:

Häckera drukatawai

103 75

Müllera drukatawai

73 —

Ministerialam Graudin

30 —

Kalpotaju artelam

24 30

Bukowskam, par noraksteem . . .

31 50

Kalpotajeem, par eeluhgumu isnefa-

schau

— 50

263 05

rubl. 15,736 50

No ſchi kapitala nodoti 15,636 rubl. 50 kap. us ſchiro-konto
Rihgas birschas bankā un 100 rubl. nogulditi zaur paſchu deweju
walsts-bankas biletē. Viſs eenehmums atwehlehts Rihgas pilſehtas
konſistorijas diſpoſizijai, ar luhgumu, ka minetā summa, pehz Viſs
augſtaki atlautā Lutera-kapitala mehrka, tiku iſleetata zeeta kapitala
dibinaschanai, iſ kura rentehm lai waretu pawairok dwehſelu ſopeju
ſpehkus ewang.-lutera basnizas deenestā.

Ja atrastos wehl kahdas ne-eemalkatas dāhwanaš, tad tāhs
nododamas taisni Rihgas pilſehtas konſistorijai, jo Lutera ſwehſku
wirſkomiteja lihds ar ſcho beids ſawu darboschanos.

Rihgā, 19. Novemberi 1883. g.

Lutera ſwehſku wirſkomiteja:

Presidentis: Wez. birgermeisteris: E. Hollander.

Kafeeris: Leelahs gildes aldermanis: E. Zander.

Rakſtu wedejs: R. Baum.

Semneekam jauka dſihwe.

Jaukaks nekas newar buht,

Kā par ſemineeku kluht;

Tam ik rihtā, wakarā

Iraid dſihwe preeziga.

Sala ſahle laukmalā

Aug un ronahs beesumā,

Un tam druwa wahrpina

Molihſt un breest reſnumā.

Zuhjinas un jehrini,

Wifī lehkā preezigi;

Gowe ſtalli pabauro,

Sirgs pee rokas paſpringo.

Gailis tam us ſchoga dſeed,

Sofis lahgā, dihki eet.

Pihleni un zahleni,

Un us jumta baloschi,

Putnini, kas gaſā ſkreen,

Kaſleni, kas kruhmōs leen, —

Wifī tam par ſwehtibu,

Dara dſihwi preezigu.

Arklam pakſt eet tam preeks,

Liſds ar putneem dſeedaht neeks.

Saulgoſi tam ſilditees

Patihkahs, tur groſitees.

Rihtōs agri peezehlees,

Deewa gaſā atſpirdſees,

Tas pee ſawa darba ſteids,

Ahtri wa karā to beids.

Skroderi un ſkrihweri,

Kaleji un wehweri,

Mahzitaji, muſchneeki,

Adwołati, daktari,

Firſti un pat lehnini,

Un kaut kahdi augſtmani, —

Wifī waigā behdigi,

Nobahlufchi, ſkumigi.

Semneeks, ta fa abholis,

Sarkans waigā — ſeedonis.

Minī, fo wehl minedams,

Laimigaks par wifeem ſchis.

Masumā tas peetiziſ,

Wairumu tas negrib wiſ;

Maſ'garoſe, fahl'dupis,

Pee kam meerā notupis,

Dod tam ſpehku, ſtingrumu,

Sirdi tihrū, meerigu,

Tam ſcho ri hmi ſkandinu,

Tam ſcho flauu iſteizu!

S. Oſoling.

Drupas un druffas.

(No H. Mehmeleefha).

Uſ kahda akmena ir eekalti ſhee burti. Raug', mihto laſitaj',
iſlaſiht, kas ſchais burtōs ir rakſihts un teikts.

KA. SW. AJ. RS. N. EZ. JH. N. A. HS.

K. AS. WA. JR. SN. EP. U. HL. A. HS.

TA. SL. AJ. AP. R. OK. A. HS.

(Nahloſchā nummurā laſifeet, ja paſchi nebuheet iſlaſiſuſchi.)

Latv. Arv. redaktors: J. Weide.

No zensurēs atvehlehts. Jelgavā, 28. Novemberi 1883.

30. Novemberi (12. Dezemberi) 1883.

Basnizas un skolas sinas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tigiba.

Rahditajs: 21. svehtdeenas pehz Wafaras-swehtku atswehtes Ewangelijums. Sinas.

21. svehtd. pehz Wafaras-swehtku atswehtes Ewangelijums.

(Jahn. 4, 46.—54.)

Kapernaumā kahdam Lehnixa Erodus fulainim dehls guleja newefels us mirechanu. Sawās behdās tas wihs melkeja palihgu un to nekur newareja atrast; tad winsch dabuja dsirdeht, ka Jesus bij nahzis no Judejas us Galileju; „tas jau zitus slimus bij weselus darijus, tas ari manu dehlu darihs wefelu“, ta winam eeschahwahs prahā; tapehz winsch zehlahs, pee Jesus no-eet un winu luhgt, lai no-eet pee wina un palihds wina dehlam, jo winsch gulot us mirechanu. Kapehz winsch nesaka, ka ziti fazija: Kungs, faki weenu wahrdū, tad mans dehls dīshwos! Tapehz ka winsch wehl bija mastizigs; winsch sinaja gan, ka Jesus ir tahds spehks, no sli-mibas glahbt; winsch ari tizeja, ka Jesus wina dehlu warot glahbt, bet turklaht winam ta firds ari schaubijahs; winsch wehl newar firdi eenemt to drofchu zeribu un us to stipri pakautees, ka Jesus wina deh-lam pateesi palihds; tapehz winsch winu luhdja, lai no-eet winam lihds; winsch pats to ar azihm grib redseht, ka Jesus tam dehlam to roku ussiks un winu darihs wefelu. Winsch gribēja papreelsh re-dseht, ka Jesus palihdsējīs; tad winsch tikai drofchi tizejs, ka Jesus pateesi ir tas glahbejs. Ja mehs no kahda zilweka ko luhdsam un tomehr ne-esam stipri pahrlezzinati sawā firdi, ka winsch to ari pateesi darihs, tad mehs winu nepametam, kamehr winsch mums ne-eet lihds un preeksh muhsu azihm to nepa-dara, ko mehs luhdsam. Tahdu mastizibu Jesus norahj, winam fazidams: ja juhs sihmes un brih-numus neredsat, tad juhs netizat. Bet tam wiham ta leeta pa ilgi kawejahs; tapehz winsch stiprakī tam Rungam mahzahs wirsū, wehl reissi fazidams: „Kungs, nahz, pirms nelā mans dehls mirst“. Ja tu ahtri nenahzī, tad wairs nebuhs glahbschanas, tad mans dehls nomirs bes palihga; winsch gul us mirechanu,

winsch wairs newar gaidiht. Kam tu kawē manu dwehfsi; nahz, nahz, kamehr wehl naw par wehlu.

„Es nespēhju wairs gaidiht.“)

Mans spehks grib bojā eet;
Nelaujees wehl man baideht,
Pagalam mana leet!“

Tā dara ari wehl schim brihšam ta mastiziba; wina tiz un tomehr netiz, schaubidamees starp tizi-bas un netizibas. Ari mehs sinam, ka Jesus ir tas glahbejs; mehs sinam, ka winsch war un ari grib palihdsēht, bet mehs ne-eedrihksējamees behdās pee wina turetees drofchi ihstenā un stiprā tizibā, ka winsch teescham mums palihdsēhs, kad mehs to nedabonam azihm skaidri redseht, ko mehs no wina luhdsamees. Un tomehr mums papreelsh zaur drofchu tizibu tas ir japanem, ko mehs neredsam, un tad tik to, ko zaur tizibu esam pānehmuschi, dabu-fim redseht. Tapehz:

„Ak, firds, ar meeru dodees,
Ar behdahm isehsta;
Pazelees jel un modees,
Nahz faules kaijumā.“

Ak, mihtā dwehfele, kam tu negribi tizeht tam Rungam? Waj winsch naw ustizams, ka kahds zil-wels ir ne-ustizams? Tapehz ka tu tuhlit to nedabon redseht, ko tu gribi un luhdsees? Tizi jel, tad tu ahtri ari dabusi redseht!

„Swehts tas, kas sawam ganam,
Tam Augstam, ustizahs;
Mehs paschi nenomanam,
Ko Deewa padoms spehj.

Mehs paglabati kluhsum,
Kad pehrkons sper un duhj,
Un Deewa sinā buhsum,
Kad wifas malas xuhj!“

Tahdā mastizibā ari ehdahs muhsu tizibas tehwīs Mahrtihsch Luters klosteri, kad winsch wehl nebīj tapis pee ihstenas, drofchas tizibas, gribedams pa-

* Janoschehlo, ka schi jauka dzeesma no wezahs dzeesmu grah-matas naw wis usnemta ari jaunajā.

preefsch ar azihm redseht, ka winsch no grehka wefs tapis, un tad tikai tizeht grehku peedoschanu.

Bet ka tas Rungs sawam kalpam Mahrtinam Luteram palihdsejis, ta winsch ari mum's grib nahkt palihgā, lai atgreeschamees no mastizibas us tizibu, un tizam, eelams wehl to palihdsibu ne-esam dabujuschi ar azihm redseht. Ta winsch ari tam wihrum muhsu Ewangelijumā ir palihdsejis atgreestees no mastizibas us tizibu, us winu fazidams: eij, taws dehls dsihwo! Un tas wihrs tizeja tam wahrdam, ko Jesus us winu bij fazijis, un aifgahja. Zaur ta Runga wahrdi winsch bij dabujis tahdu spēhku tizeht, kur winsch wehl neko nebij redsejis. Un tahdā tizibā winsch ari wareja meerigi un lihgsmi zelu eet; tai tumfchā nakti winam spihdeja ka sposcha swaigsne tas wahrdi, ko Jesus winam bij fazijis: taws dehls dsihwo! Un kad tee prahdi winam atkal sahla schaubitees, un domas zeltees, waj wina mihtais behrns nebuhs jau pagalam, tad winsch tos tumfchos mahkonus, kas to sposcho swaigsni atkal grieveja aptumshot, aisdina ar to wahrdi: „taws dehls dsihwo“, fewim to eeteildams un wifas skumjas aisdishdams: Jesus man to apleezinajis: mans dehls dsihwo! Un tizejis tam wahrdam, neredsedams, winsch ahtri ari dabuja redseht, ko bij tizejis. Us zela tee kalpi winam nahja pretim ar to preeka wehsti: „taws dehls dsihwo!“ unjiswaigajis winsch nomanija, ka ap to paschu stundu, kura Jesus winam fazijis: taws dehls dsihwo, tas drudsis winu bij astahjis. Un pahrnahjis, winsch tizeja ar wisu sawu namu; wisi Jesum pawehleja un adewa sawas firdis, ar preeku un pateizibu peeminedami, ko winsch teem darijis. Ta, mihlā dwehfele, ari tu saujees tam Rungam, ka winsch tewi atgreesch no mastizibas us tizibu. Kad ari behdas tew klah un wisaplahrt pret tew fazelahs, ka feenas, un tumfba tew apklahj, tad tizi tomeht tam wahrdam, ko Jesus tew faka: tawa dwehfele ir isglahbta un dsihwo; tizi tam wahrdam, kad tu ari ar sawahm azihm neko neredsi, ka tumfbi un nahwi ween; palaujees tam Rungam un wina wahrdam un eij sawā tizibā, un preefsch tawahm azihm paliks gaischi un tawas behdas sudihs, ka mahkon faules preefschā, un ahtri tu redseht ar sawahm azihm, to esam pateesibu, ko tu tizejis neredsot, ka Jesus Kristus ir taws glahbejs, kas wisu tawu postu ir uswarejis un no tewis atgreesis, ta ka tawa dwehfele ir tapusi wesela un dsihwa. Ta ari darija muhsu tehws Mahrtiasch Luters, kad winsch zaur sawu Deewa wahrdi bij atgreeses no mastizibas us

tizibu. Winsch drofchi un preezigi tizeja tam wahrdam: tawi grehki tew pedoti; tawa dwehfele ir isglahbta. Preefsch azihm gan wehl neko neredsja, ka grehkus ween, bet zaur to tizibu winsch nomanija, ka tee pateesi bij pedoti un atmesti, ne zaur pascha darbeam, bet zaur to Deewa schehlastibu, ko Deewa winam bij apsolijis zaur saweem wahrdi. Tam wahrdam tizedams, winsch drofchi un preezigi wareja staigaht sawu zetu. Un preefsch wina azihm ta tumfchā nakti bij sudusi, un winam gaischi spihdeja Deewa schehlastiba.

„Rauns buhs jums elles praulleem,
Deewa ir man peenehmis!
Preefs eet zaur wifeem kauleem,
Ka Deewa man ispestij's!“

Un kad tee grehki wehl winu beedinaja, tad Kristus nopolnumis winu eepreezinaja; winsch dseedaja:

„Tapehz es gribu zereht ween
Us Deewu, winu bihtees.
Ir manai firdij nakt' un deen'
Behz wina ween buhs dsihtees,
Kamehr winsch man buhs norahdij's,
Ka sawā wahrdā peesolij's.
Us to es gribu gaidiht.“

Lai tas gan ilgi kawejahs,
Ka man buhs fault un waideht,
Kad Deewa pehz schehligs parahdahs,
Ko war tas tad man kaiteht!
Tas buhs weens ihstens Deewa behrns,
Kas pirms to ruhko malku dseris;
Behz winsch to faldo baudihs!

S i n a s .

Il Tiegawas. Diwus jaukus, jo jaukus svehktus dabujam schogad noswineht. — Paschā seedoni, dabas pilnibā, muhsu dahrgā Semes-tehwa kroneschanas svehktus, un tagad rudenī muhsu mihlā Lutera tehwa 400 gadu dsimchanas deenu. Abus svehktus ne-aismirfisim nekad. „Tehwija un tiziba“, kas gan par tahn zilwelkam wehl dahrgaks war buht? — Teefcham, zaur scheem diweem svehktiem esam pee tehwijas un pee muhsu dahrgahs tizibas wehl jo zeetaki tiluschi faiſtiti. — Tagad nu svehkti aifgahjuschi. Skanas apklusufschas, salumi un wijumi, ar kureem muhsu Deewa nami bij puschkoti, jau nowihtuschi, bet muhsu firdis paliks weenumehr filtā, mihlā atmīnā. — Un teefcham likahs, it ka schai

deenā naids dsehts, wifa nefaderiba, wifa kahrtu starpiba sudusi. Wif Latweeschi, Wahzeeschi, angsti, semi, — wif, wif fajuta, ka schi deenai fawa swariga nosihme, ka schi deena mums atgahdina atkal no jauna, ka muhs faweno muhs tiziba, schi jauka meera faite, ka mums wifem „weens Kungs, weena tiziba, weena kristiba“. — Lai nu gan jau fwehtki pagalam, un wif fawu erastu zeku eet, tad tadschu, ka leekahs, schi deena nebuhs ta aifgahjusi, bes ka dihgli us ko jaunu, jauku nebuhtu semē dehstijusi. — Leescham ta ir. — Jau nedekahm un mehnescheem preefsch tam bij muhs domas pee weena wahrd, tam fwehtkus waijadseja swineht, pee ta wahrd: „Mahrtinsch Luters“. — „Latweeschu Awises“ bij pirmahs, kas pee wina domaja, kas Latweeschus us-aizinaja, ari muhsu semē schim Deewa wihram par redsamu atminu weenu peeminekli zelt. — Bet mehs wehl atminefimees, zik usbruzeenu „Latw. Aw.“ par to bij japanefs! Tagad nu schis preefschlikums gan tilks peepildihts, par preeku ikweenam zilwekam, kuram Lutera peemina dahrga, kusch nekalpo fe-wischkeem zenteneem. — To brihdi gan mehs wehletos jo labprah peedishwot, kur warbuht Baltijas firdi, wezajā Rihga, preefsch tuhkfostcheem laudihm preefschkaramais friht un Lutera mihlais waigs, it ka „Meers ar jums“ usfauldamas, mums parahdahs. Waj nebuhtu itin dabigi, kad mehs ewangelifki Lutera tizigi Baltijas gubernās mihlajam Luteram peeminekli uszeltu? Waj Rihga un lihds ar to ari wifa Baltija nebij pirmahs, kas no fwechahm se-mehm Wahzsemē isplatito Lutera mahzibū usnehma? Waj nelepojahs ari Rihgas wapenis us Wormfas Lutera peeminella? Mehs preezajamees loti, ka nu to leetu ir fawās rokās eestahdes nehmuschas, kurahm eespehjamis to galā west, — wifem schi jauka nodoma daschadeem pretinekeem par spihti. Un tad, kad Lutera peeminellis stalti goifā pazelfees, es prafu, waj tad nebuhtim peerahdijuschi, ka muhsu tiziba ir ta pati skaidra, ne-apehnottā, stiprā, kahda ta bij tad, kad muhsu tehwu tehwi to is Lutera fanehma? — Kursemē gan isflatijahs winds laikos tumfchi jo tumfchi. — Laudis bij ta meesigi, ka garigi loti, loti panikhfchi. — Us Deewa namu tee tilk nogahja, lai waretu ahrigahs zeremonijas pastaktiht; un mahzitaji nefaprata ne wahrdina no draudsas behrnu walodas. Waj gan tad kahds brihnumas, ka, ka pa wezam, deewelkeem kalpoja. — Te Deews preefchihra Kursemei deewabihjigu herzogu Gotthardu Kettleru. Kursemei naw wairs tahds herzogs bijis,

kusch til ne-apnikuschi preefsch fawem apakschneekem, preefsch winu garigā labuma buhtu gahdajis. — Bet tagad, tagad kur mums gaur muhsu mihto-teeem Waldineekeem jauna, jauka deena taisahs aust, tagad lai pulst muhsu firdis filaki ta wihra atminai, kusch Deewa isredsehts rihks tizis, kusch karstti par pateesibu zihniyes un gruhtā zihniā tak beidsot uswarejis! Lai naturam winu peemina; zik mihligi winsch muhsu tehwu tehweem ar wahrddeem un dar-beem palihdsejis! — Lutera deenu esam pa godam noswinejuschi! Jauka leeziba mums buhs no muhsu tagadejahs jaunahs pa-audses pehz 34 gadeem, kad 400 gadu „tizibas isskaidrofchanas fwehtkus“ swinehs. — Un zik no Lutera tehwa waram mahzitees! „Deews neliks fawai laiwai grint!“ Zik daschu schee ne-isbeedejamā wihra wahrdi fadishwes wehtrās dro-fchinajuschi. Latweeschi, mihlee tautas brahli! muhsu tiziba mums dahrga! — Lai Deews dotu, ka schee fwehtki ari buhtu peepalihdsejuschi muhsu tizibu stiprinhant un dsilhwaku dariht! Schinis aissku-stinatōs laikos, kur gandrihs nams us namu taisahs gruht, tagad lai muhsu tiziba ir muhsu stiprais enkuris, lai „Deews Kungs ir muhsu stiprā pilis“. Lutefim latrs, kas mums ir, zeeti jo zeeti, lai ne-weens mums muhsu kroni nenem! Alex. Winter.

Is Dauguteem. Daugulu pagastam 10. Novemberis gan ilgi paliks peemina. Jo schini deenā jaunbuhwetā pagasta skola tika eesfwehtita. — Brahwas lauschu pulks us fwehtkeem bija atnahjis; winu starpā wif amata wihri un pag. fainmeeki. Ari jaunais leelskungs G. v. Gersdorffs nebija faweejes fwehtku dalibneekus ar fawu klahrbuhfchanu preezinah. Bes tam daschi weesi, starp teem M. Brengulu leelskungs, us pagasta waldes laipnu usaizinachanu pee schi fwehtkeem peedalijahs. Behdigi zeen, draudsas mahzitajs Bernhardta lgs atnahza. Fwehtki ar to eesfahkahs, ka Daugulu pagasta jauktais koris apaksch Behrina skolotaja wadishchanas dseedaja. Kad wif klahrbuhdamee bija dseedajuschi: „Nu tad ar Deewu ei-eijam“, draudsas mahzitajs fwehtku runu tureja. Sahkdams ar to, ka pagasta preefschneebi Mahrtina deenu preefsch skolas eesfwehtischanas fewim is-vehlejusi, winsch to ta saprotot, ka Daugulu pagasts Deewam pateizibū gribot issfajih par Mahrtinu Luteru, un to Kungu luhgtees, lai tas gars, kurā schis Deewa kalps strahdajis, ari jo projam schini skola walditu. Kad nu schis gars zitur naw useetams, ka Deewa wahrdos, tad lai tahds Deewa wahrdos buhtu schodeen un nahlamās deenās ka zeta

rahditais, ka wisi, kas schè mahza un mahzahs, sin p nahkt, wina klahrbuhfchanā, sawu mehrki. Jo ziadi wisi puhlini, ar ko skolu zehlufchi un behrnus us preefschu isglihtos, buhfchot weltigi. Skolas warot lihdsinahf gaismai. Schi dahlwana wisprimak mums no Deewa dota. Bet ne wisi leetajot deenas gaismu fewim un ziteem par labu; ne ween uszihtiba un fahrtiba, bet ari blehdiba sin deenas gaismā sawus darbus dñht. Ja nu gribot, ka ta gaisma, kas no fchihfs skolas atlehks, Daugulu pagastam wifadā sinā par labu efot, tad lai ne-aismirstot, ka ari skolas gaisma no Deewa zehlupees un muhs weenigi atkal pee Deewa grib aisswest. Ka schai mahjai efot faws pamats, us ka nu skola stahwot, ta „deewabihjischana ir wifas gudribas esfahkums“. Lai to ne-aismirstot. Latwju tauta, ka fugis ar sawahm prezehm braukdams, daschahm klinithm bij tuwojupees. Bet deewabihjischana, ka kreetns stuhrmanis, scho laiwu ir fargajusi. Lai nedomajot, ka nu draudoschi fchkehrschi newarot wairs zeltees, kamehr skolas zehlufchahs. Latwju tauta sawā tahfak braukfchanā teekot tagad apdraudeta zaurtahm ta faultahm apgaismoschanas klinithm. Lai tas wezais wadonis, kas dauds reis muhs israhwi, proti deewabihjischana, ari us preefschu muhs wada; tad bes bailehm waram wispahrigi un fewischli tahfak fugot.

Kad jauktais koris atkal bij dseedajis, mahzitais peekodinaja pagastam un skolmeisterim ar firs-nigeem waherdeem, lai ne-aismirst, kahdi dahrgi stahdi schini dahrsā tilfchot stahditi. Lai winu kopeji un fewischli skolotais efot nomodā, sawu darbu Deewam par godu un Daugulu pagastam par preelu pastahdaht. Un us tahdu darboschanos mahzitais klahrbuhdamos lihds ar skolu fwehija. — Behz schihs runas kahds nahburgs, Sprehstiu skolotais Behrsina lgs, tureja runu. Winsch salihdsinaja Daugulu pagasta skolas pagahtni ar winas tagatni. Dauguleescheem ne-esot ta gahjis, ka ziteem pogasteem, sawas skolas jaunbuhwejot. Wezas skolas leelakādā efot semās, duhmainās un ari zit'reis aufstās istabās eeruhmetas. Ta tas Daugulu pag. ne-esot bijis. Kur wina leelskungs agrak dñhwojis, tur wina behrneem labs mitellis bija fataisichts, proti Daugulu muischā. Ko Behrsina lgs tahfak par audsinafchanu, ka ari wehlak Daugulu pag. skolotais Behrsina lgs par scho paschu tehmatu runaja,

tee bija eewehrojami wahrdi, bet newaram wisu te astahstiht; tik luhtgutum fchos fungus, minetahs runas ziteem preefsch eewehrofchanas likt drukaht.

Behz tam zeen. mahzitais muhsu Semes-tehwam, ka wisu labu darbu fargam un aissstahwam, apafsch kura stipreem spahrneem mehs netrauzeti warejahm dñhwot un ari sawu skolas darbu pabeigt, — pateizahs un klahrbuhdamos aizinaja dseedah: „Deews, fargi Keisaru!“, ko preezigi wisi darija. — Ar scho dseesmu heidsahs fwehku deenas programas pirmā dala. Nu laimes wehleschanas, dseedachana un wehlak danzofschana fahlahs. Dauds „lai dñhwo fweiks“ un „augsta laime“ tika dseedatas. Se-wischli gribam diwas no tahn mineht. Daugulu pag. wezakais faziha, ka faweenoteem spehkeem zil-weki spehjot ko labu panahkt. No tam schis nams dodot leezibu, jo ar pagastu faweenota muischha efot strahdajusi. Tapehz winsch wehlejahs, lai schi draud-siba pastahwot starp muischu un pagastu; tad wi-neem, us nahkotni flatotees, ne-esot bailes. Tai sinā winsch usfauzot sawam jaunam leelungam „fweiki dñhwot“. Nu leelskungs tika trihs reisas no faween faimneekeem pazelts un ar dseesmu: „lai dñhwo fweiks“, pagodinahs. Tad mahzitais, atgahdina-dams, ka preefsch ihfa laika efam sawus 400 gadu. Utara fwehkus fwehijuschi, tai paschā gadā sawu skolu zeldami, un norahdidams us scho deenu, 10. Novemberi, kur efam sawu skolu eeswehijuschi, wehlejahs, lai scho skolu nosaultu par „Mahrtina skolu“. Wezakus lai atgahdina Mahrtina skola, kas winsch wineem bijis, un jaunai audsei lai fakot, kas winsch wineem gribot buht. Klahrbuhdamee, preezigi to fanemdami, dseedaja: „lai pastahw ta“.

Nu Daugulu jauktais koris fawas dseesmas fahka flandinahf un jaunā audse ar tschaklahm kah-jahm pee fawa darba, proti danzofchanas, steidsahs. Ari leelungi nefmahdeja atnahkuschahs seltenites, ar winahm danzodami. Pat wezi fungi, pee schi darba no jaunawahm aizinati, ne-atteizahs. Wisi weenprahtigi faka, ka katrā sinā schi fwehjli palik-schot ne-isdsehschamā peeminā. Weenprahtiba un mihlestiba, ka engeli, zaur skolas istabahm staigaja un weefus ar sawahm saitehm faijija.